

9.9.2022

Undervisnings- och kulturväsendet

Biblioteksväsendet

Specialunderstöd för bibliotekens regionala och lokala försöks- och utvecklingsverksamhet

Regionförvaltningsverken beviljar statsunderstöd för utvecklande av de allmänna bibliotekens tjänster och verksamhetsformer.

Vem söker och när?

Understödet kan sökas av kommuner / allmänna bibliotek.

Ansökningstiden börjar 26.10.2022 kl. 8.00 och går ut 30.11.2022 kl. 16.15.

Undervisnings- och kulturministeriet beviljar regionförvaltningsverken anslag, varefter regionförvaltningsverken fattar understödsbesluten för sitt område senast den 31 mars 2023.

De beviljade understöden ska användas före den 31 december 2024.

Ansökningarna behandlas i samarbete inom regionförvaltningsverkens biblioteksväsende.

På understödet tillämpas följande lagstiftning: [Lagen om allmänna bibliotek](#) (1492/2016) och [statsunderstödslagen](#) (688/2001).

1 Understödet's syfte

Syftet med understödet är att öka delaktigheten i kulturen och minska skillnaderna i fråga om deltagande i kulturen mellan olika befolkningsgrupper i enlighet med [bibliotekslagen](#) (1492/2016) och [undervisnings- och kulturministeriets kulturpolitiska strategi 2025](#).

Projekten som understöds bidrar dessutom till uppnåendet av målen som gäller deltagande i kultur och delaktighet i [undervisnings- och kulturministeriets strategi 2030](#) samt [regeringsprogrammet](#).

Understöden kan också användas för att genomföra målen i den [Nationella läskunnighetsstrategin 2030](#). Enligt läskunnighetsstrategin utgör en läsande livsstil grunden för jämlikhet, bildning och välfärd.

2 Hur ansöker man?

Ansökan om understöd görs i regionförvaltningens e-tjänst: <https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/sv/>. Man loggar in i tjänsten med en personlig Suomi.fi-identifikation: med bankkoder, mobilcertifikat eller chipförsett identitetskort.

Anvisningar för e-tjänsten är i [regionförvaltningens e-tjänst](#).

3 På vilka grunder bedöms ansökningarna?

Understöden beviljas efter prövning. I bedömningen av ansökningarna och i den inbördes jämförelsen av dem utgår man från en helhetsbedömning där man beaktar följande:

3.1 Ansökningsspecifika grunder

- Projektet ska ha tydliga mål och åtgärder samt en tidsbunden plan och en kostnadsberäkning med motiveringar.
- Understödet kan täcka högst 80 procent av projektets faktiska totalkostnader.
- I projekten ingår en stark rekommendation om ett mångsidigt lokalt, regionalt och/eller riksomfattande samarbete.
- I sektorsövergripande projekt kan understöd ur bibliotekens anslag beviljas endast för bibliotekens andel. Övriga förvaltningsgrenar ska svara för sina egna kostnader.
- I fråga om samarbetsprojekt förutsätts intentionsavtal redan i ansökningsskedet.
- Projekten förväntas resultera i inarbetad praxis och strukturella reformer.
- Erfarenheterna från projekten ska kommuniceras systematiskt och aktivt, och de ska kunna utnyttjas i större utsträckning.

Finansiering kan beviljas för meröppna bibliotekstjänster, om projektet förbättrar tillgången till bibliotekstjänster och mångsidigheten i det meröppna bibliotekets verksamhet. För utveckling av en meröppen bibliotekstjänst kan understöd

beviljas endast om biblioteket för första gången utvecklar tjänsten eller om biblioteket vidareutvecklar en meröppen tjänst/ett koncept som redan genomförts.

Understöd kan beviljas för digitaliseringsprojekt om det material som ska digitaliseras är lokalt, regionalt eller nationellt värdefullt. Det material som digitaliseras ska förvaltas av biblioteket. Biblioteket skaffar en anvisning för digitaliseringen från Nationalbibliotekets digitaliseringscenter i S:t Michel. Digitaliserade material ska finnas tillgängliga också i Finna.

För att undvika överlappningar rekommenderar regionförvaltningsverken att man diskuterar mer omfattande projekt som främjar läsning bland barn och unga med Seinäjoki stadsbibliotek, som har som riksomfattande specialuppgift att stödja bibliotekens främjande av barns och ungas läsning och läskunnighet.

De godtagbara kostnaderna definieras i understödsbeslutet och dess bilagor. Även självfinansieringen ska bestå av godtagbara kostnader.

Godtagbara kostnader är:

- Löner och arvoden.
- Kostnader för resor, utbildning och telefon o.d. för den som anställts för projektet.
- Rese- och inkvarteringskostnader.
- Representationskostnader.
- Materialanskaffningar för projektet: Material, tillbehör, varor (med undantag av icke-godtagbara).
- Köpta tjänster.
- Hyror för lokaler, dvs. arbetslokaler, utbildningslokaler o.d. som separat anskaffats för projektet. Inte lokalkostnader för vilka biblioteket får statsandel.
- Leasingkostnader.
- Allmänna omkostnader (högst 15 % av projektets kostnader) av grundad anledning.
- Övriga kostnader som projektet bevisligen orsakar.

Följande kostnader som hänför sig till bibliotekens grundläggande verksamhet är inte godtagbara kostnader:

- anskaffning av material och möbler

- bygg-, renoverings- och inredningsarbeten

Närmare information om kostnaderna för projektet fås [i spalten Vanliga frågor \[PDF\]](#).

3.2 Hurdana utvecklingsprojekt får understöd?

De projekt som beviljas understöd främjar minst en av följande helheter:

Helhet: Bibliotekens genomslag, nya verksamhetsmodeller och hållbar utveckling

Bibliotekstjänsterna stöder en undersökande, kreativ, ansvarstagande livshållning.

- Verksamhetsmodeller som ökar bibliotekens samhälleliga genomslag utvecklas.
- Verksamhetssätt och samarbetsmodeller som förbättrar bibliotekstjänsternas tillgänglighet utvecklas.
- Biblioteken utvecklas som gemensamma rum som stöder medborgarverksamhet.
- Den hållbara utvecklingen främjas.

Helhet: Läsfrämjande insatser

Mångsidiga läskunskaper är en viktig nyckel till kontinuerligt lärande och ett fullvärdigt medborgarskap. Biblioteken stöder läskunnigheten under människans hela livscykel. Läsning och läskunnighet har en särskild inverkan på välbefinnandet. Läsning och läskunnighet främjar delaktigheten i kulturen och samhället, skapar säkerhet och stärker demokratin. I multilitteraciteten ingår förmågan att kritiskt granska texters innehåll, det vill säga bedöma deras tillförlitlighet, ursprung och uttryckssätt. Mångsidig och riklig läsning på fritiden har en positiv koppling till läskunnigheten. Biblioteken främjar läskunnigheten och läsintresset hos alla befolkningsgrupper, särskilt barn och unga.

- Mångsidiga modeller och verksamhetsmetoder för att främja läsning utvecklas.
- Strukturer och samarbeten som stöder läskunnighetsarbetet utvecklas.
- Läskulturen främjas.
- Multilitteraciteten, i synnerhet den kritiska läskunnigheten, främjas hos alla befolkningsgrupper.

Helhet: Kontinuerligt lärande

Det kontinuerliga lärandet gäller alla. Behovet av att utveckla och förnya den egna kompetensen fortsätter under hela livet.

- Biblioteken utvecklas som mångsidiga arbets- och inlärningsmiljöer som är öppna för alla.
- Bibliotekens pedagogiska verksamhetssätt utvecklas för olika kunder och kundgrupper.
- Systematiskt samarbete med daghem, skolor, läroanstalter och andra aktörer främjas.

Helhet: Aktivt medborgarskap, delaktighet, demokrati och yttrandefrihet

Öppen tillförlitlig information och källkritik skapar förutsättningar för att fungera som jämlika medborgare även i det digitala samhället. Biblioteken främjar också delaktighet och förebygger utslagning. Biblioteken stöder ett aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet bl.a. genom att trygga tillgången till mångsidiga informationskällor, erbjuda lokaler för medborgarverksamhet och ordna verksamhet som upprätthåller en konstruktiv diskussionskultur.

- Dialogen mellan olika språk- och kulturgrupper och den kulturella mångfalden stärks.
- Verksamhet som främjar ett gott diskussionsklimat utvecklas.
- Öppen och tillförlitlig tillgång till information främjas och källkritiken stärks.
- Kommuninvånarnas möjligheter att delta i och påverka den egna gemenskapen samt verksamhetsmodeller som stärker delaktigheten utvecklas.
- Dialogen mellan medborgare, tjänsteinnehavare och beslutsfattare ökas.

3.3 Allmänna grunder

I enlighet med sin strategi arbetar undervisnings- och kulturministeriet för att allas förmågor och kompetens stärks, för att samhället förnyas genom kreativ, utforskande och ansvarsfull verksamhet och för att förutsättningarna för ett meningsfullt liv tryggas på lika villkor. UKM:s strategi finns här: [Undervisnings- och kulturministeriets strategi 2030](#).

I bedömningen och jämförelsen av ansökningarna är det till fördel om verksamheten eller projektet bidrar till att främja jämlikhet, likabehandling, delaktighet, ömsesidig respekt och hållbar utveckling i enlighet med verksamhetslöftet i undervisnings- och kulturministeriets strategi.

3.4 Allmänna villkor enligt statsunderstödslagen

Regionförvaltningsverket kan bevilja understöd endast om de allmänna förutsättningarna för beviljande av understöd enligt statsunderstödslagen uppfylls. Regionförvaltningsverket beaktar de allmänna förutsättningarna också när beslut fattas om understödets belopp.

Allmänna förutsättningar för beviljande av statsunderstöd (7 § 1 mom. i statsunderstödslagen):

- Det ändamål för vilket statsunderstöd söks är samhälleligt godtagbart.
- Beviljande av understödet är motiverat utifrån de mål som har ställts upp för användningen av statsunderstödet.
- Beviljandet av statsunderstöd är nödvändigt när man beaktar annat offentligt stöd som sökanden erhållit samt arten och omfattningen av projektet eller verksamheten.
- Beviljandet av statsunderstöd orsakar endast obetydlig snedvridning av konkurrensen och verksamheten på marknaden.

Om stödtagaren har påförts straff för anlitande av utländsk arbetskraft som saknar tillstånd och understödet hänför sig till lönekostnader, kan understödet beviljas endast av särskilt vägande skäl (7 § 2 mom. i statsunderstödslagen).

3.5 När avslås ansökan?

Regionsförvaltningsverkets understöd beviljas på basis av prövning.

Regionförvaltningsverket kan avslå ansökan om sökanden väsentligt åsidosatt sin skyldighet att ge regionförvaltningsverket uppgifter för kontroll av användningen av tidigare beviljade understöd.

Ansökan avslås om den lämnas in efter utsatt tid.

4 Vilka villkor gäller i anslutning till hur understödet används?

- Understödet får användas endast för det ändamål det har beviljats för.
- Understödet kan täcka högst en i understödsbeslutet fastställd andel av de faktiska totalkostnaderna för den verksamhet eller det projekt som finansieras. De godtagbara kostnaderna definieras i understödsbeslutet och dess bilagor.
- Understödstagarens ekonomi och förvaltning ska ordnas på behörigt sätt.
- En redovisning av hur understödet använts ska lämnas in senast det datum som anges i beslutet.
- Av stödmottagaren förutsätts ekonomisk rapportering enligt kostnadsställe.
- Regionförvaltningsverket har rätt att i samband med utbetalningen av statsunderstöd och övervakningen av dess användning utföra nödvändiga granskningar som gäller statsunderstödstagarens ekonomi och verksamhet (16 § i statsunderstödslagen).
- Understödstagaren ska utreda sin eventuella skyldighet att iaktta upphandlingslagstiftningen och beakta den i sin verksamhet
 - Om understödstagaren uppfyller kännetecknen för en offentlighetslig inrättning (t.ex. om över hälften av finansieringen är offentlig), ska understödstagaren iaktta upphandlingslagen i all sin upphandling.
 - Om understödstagaren får understöd för en specifik upphandling till över 50 % av upphandlingens värde, ska understödstagaren i den upphandlingen iaktta upphandlingslagen. (Lagen om offentlig upphandling och koncession 1397/2016.)
- Understödstagaren ska begära anbud från fler än en leverantör i sådana upphandlingar av varor och tjänster där upphandlingens värde underskrider det nationella tröskelvärdet, men där värdet utan mervärdesskatt överstiger 20 000 euro.

5 Hur rapporterar man om resultat och om hur understödet använts?

Stödtagaren ska lämna en redovisning för användningen av understödet senast vid den tid som anges i understödsbeslutet. I redovisningen ingår verksamhets-

och ekonomirapportering. I verksamhetsrapporten för understödet lägger understödstagaren fram en rapport över det understödda projektet. I ekonomirapporten lägger understödstagaren fram en separat projektspecifik bokföring över kostnaderna som kan genomföras t.ex. som eget kostnadsställe, med projektnummer eller motsvarande.

Redovisningen för användningen av understödet görs i e-tjänsten <https://sahkoinenasiointi.ahp.fi/sv>.

6 Beviljade understöd

På sidan aviavustukset.fi/sv/understodsvisualisering finns de understöd som beviljats tidigare.

7 Ytterligare information

Regionförvaltningsverket i Södra Finland:

Kristiina Kontiainen, tfn 0295 016 538

Marko Ojala, tfn 0295 016 175

Regionförvaltningsverket i Östra Finland

Virpi Launonen, tfn 0295 016 845

Regionförvaltningsverket i Lappland

Satu Ihanamäki, tfn 0295 017 395

Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland

Anu Ojaranta, tfn 0295 018 302

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland

Mika Mustikkamäki, tfn 0295 018 843

Jonna Toukonen, tfn 0295 018 222

Regionförvaltningsverket i Norra Finland

Merja Kummala-Mustonen, tfn 0295 017 552

Svenskspråkiga och tvåspråkiga projekt:

Susanne Ahlroth, tfn 0295 018 762

E-postadresserna till sakkunniga vid regionförvaltningsverken har formen:
fornamn.efternamn@rfv.fi

Läs också: [Handbok för statsunderstöd - ansökan, användning och tillsyn \(2021\)](#)
[\[PDF\]](#)